

ВСТУП	4
Розділ 1. ПОНЯТТЯ ТА ЗМІСТ ОХОРОНИ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ	6
1.1. Становлення та розвиток інституту лікарської таємниці	6
1.2. Лікарська таємниця як різновид професійної таємниці.	15
1.3. Сутність лікарської таємниці та її охорона в кримінальному процесі	29
Розділ 2. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ, МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ПРИНЦИПИ ОХОРОНИ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ	51
2.1. Охорона лікарської таємниці в міжнародно-правових актах	51
2.2. Морально-етичні засади охорони лікарської таємниці.	64
2.3. Принципи охорони лікарської таємниці у кримінальному процесі.	78
Розділ 3. КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНІ ТА КРИМІНАЛІСТИЧНІ ЗАСАДИ ОХОРОНИ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ	88
3.1. Умови охорони лікарської таємниці	88
3.2. Гарантії охорони лікарської таємниці.	94
3.3. Криміналістичне забезпечення охорони лікарської таємниці.	101
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	116

Одним з першочергових завдань держави є забезпечення прав і свобод людини та громадянина, зокрема у сфері кримінального судочинства. Згідно зі ст. 32 Конституції України, ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя. Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Законодавчим інститутом, що покликаний захищати законні права та інтереси особи, є професійна таємниця, різновидом якої виступає лікарська таємниця. Охорона професійних таємниць у кримінальному процесі передбачає особливий порядок зберігання, розкриття та використання конфіденційної інформації під час досудового провадження та судового розгляду. Водночас повідомлення слідчому або суду відомостей, що становлять лікарську таємницю, нерідко має вирішальне значення для повного, усебічного та об'єктивного розслідування кримінальних проваджень про вбивства, звалтування, зараження небезпечними хворобами тощо, а також виконання інших завдань кримінального судочинства.

Аналіз слідчої практики свідчить, що розголошення лікарської таємниці може призвести до негативних наслідків як для провадження загалом, так і для окремих учасників кримінального процесуального провадження зокрема. Ці наслідки можуть виявлятися у можливій протидії розслідуванню з боку зацікавлених осіб, неправомірному впливі на потерпілих та свідків, приховуванні та знищенні слідів злочину, ухиленні від слідства осіб, які причетні до злочину, наданні завідомо неправдивої інформації.

Теоретичну основу монографії становлять праці вчених, що стосується удосконалення слідчої діяльності, включаючи питання кримінально-процесуальної охорони конфіденційної інформації про особу, зокрема Ю. П. Аленіна, В. П. Бахіна, Р. С. Белкіна, Т. В. Варфоломеевої, А. Ф. Волобуєва, В. І. Галагана, В. Г. Гончаренка, Ю. М. Грошового,

А. Я. Дубинського, В. А. Журавля, А. В. Іщенко, Н. С. Карпова, Н. І. Клименко, В. О. Коновалової, В. С. Кузьмічова, В. К. Лисиченка, В. Г. Лукашевича, Є. Д. Лук'янчикова, П. А. Лупинської, В. Т. Маляренка, О. Р. Михайленка, М. М. Михеєнка, В. Т. Нора, М. А. Погорецького, М. В. Салтевського, С. М. Стахівського, Л. Д. Удалової, П. В. Цимбала, С. С. Чернявського, В. Ю. Шепітька, М. Є. Шумила, О. Г. Яновської та ін.

Окремі кримінальні процесуальні аспекти охорони особистих і професійних таємниць вивчали М. С. Алексєєв, О. Д. Бойков, Д. О. Гетманцев, В. Є. Гулієв, Н. М. Когут, А. Ф. Коні, В. В. Король, В. Г. Мепаришвілі, І. Л. Петрухін, Ф. М. Рудинський, І. В. Смолькова, Ю. І. Стецовський, Н. В. Устименко, В. В. Юсупов та ін.

Питання лікарської таємниці у контексті цивільного та адміністративного права розглядали Ю. М. Аргунов, Л. І. Дембо, Л. Г. Дунаєвська, І. Г. Галдецька, Є. П. Григоніс, Н. В. Коробцов, О. В. Леонтєв, О. П. Махник, О. І. Мацегорін, С. Г. Стеценко, Ж. В. Чевичалов, С. Я. Улицький, І. А. Шамов, а у галузі медицини – В. О. Глушков, І. В. Давидовський, І. А. Свінціцький, Ю. П. Шупик та ін.

Констатуючи значний науковий внесок цих вчених у розроблення зазначеної проблематики, зауважимо, що їх наукові пошуки торкалися лише окремих аспектів. Комплексного дослідження стосовно забезпечення охорони лікарської таємниці у кримінальному процесі України не проводилось. Низка положень залишається недостатньо з'ясованими та дискусійними. Це стосується, зокрема, визначення поняття та змісту лікарської таємниці як об'єкту охорони у кримінальному процесі, конкретизації принципів, умов і порядку її забезпечення. Зазначені питання потребують глибокого осмислення, систематизації, узагальнення емпіричного матеріалу, розроблення на цій основі пропозиції щодо удосконалення кримінального процесуального законодавства та правозастосовної практики.

Викладене свідчить про актуальність теми, обумовлює її структуру, зміст, підтверджує науково-теоретичну і практичну значимість монографії.